

LYS – 4

COĞRAFYA – 2 TESTİ

1. Bu testte 16 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya – 2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Milli Park Orta Anadolu'nun Hasan Dağı ve Erciyes Dağı volkanik bölgesinde kalmaktadır. Saha; platolar, ovalar küçük dağ bitkileri, yüksek tepeler, alüvyonla dolmuş dere ve ırmak vadileri, drenaj havzaları ve erozyonlu dik yamaçlı vadilerle birbirinden ayrılan yüksek düzlüklerden oluşmuştur. Erciyes ve Hasan Dağı'nın büyük volkanik konileri, kuzeyden Kızılırmak Vadi'sinin bir kısmı, bazıları bazaltla kaplı aşınmış tuf yatakları araziye hakim özelliktedir.

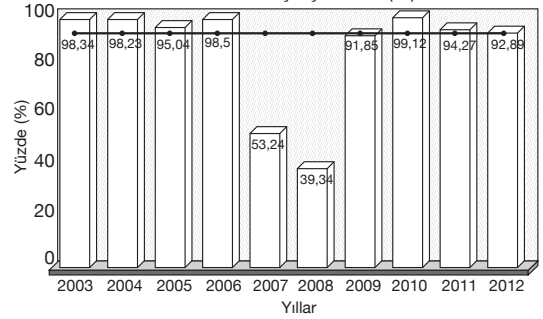
Volkanik tüften oluşmuş ilgi çekici manzara yapısı içerisinde Bizans kilise mimarisi ve Hristiyan tarihinden önemli bir devri sergilemektedir. Bölgenin özelliklerinden dolayı burada yaşayanlar savaşların etkilerinden, merkezi idarenin otoritesinden uzak kalmayı başarmışlardır.

Ana ulaşım yollarına uzaklığı ve engebeli bir alan olması, gizlenmek isteyen veya dini inzivaya çekilenler için uygun korunma yeri olmuştur. Manastır hayatı 3. yüzyıl sonları ile 4. yüzyıl başlarında başlamış ve hızla yayılmıştır. Manastırlar, kiliseler, şapalları, yemekhaneler ve keşiş hücreleri, depo ve şarap yapım yerleri bulunan mekanlar oyulmuş, duvar resimleri ile süslenmiştir.

Buna göre, parçada sözü edilen ve UNESCO tarafından koruma altına alınan yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nemrut Dağı
B) Göreme ve Kapadokya Milli Parkı
C) Hattuşaş (Boğazköy)
D) Pamukkale – Hierapolis
E) Truva Arkeolojik kent

2. 21 Mart tarihi itibarıyla yıllara göre barajlarımızın doluluk oranlarının karşılaştırılması (%)

Yukarıdaki grafikte 2003 – 2012 yılları arasındaki dönemde barajlarımızın doluluk oranları verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu grafikten çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Türkiye’de tarımda sulama problemi yoktur.
B) 2007 – 2008 yıllarında doluluk daha azdır.
C) Barajların doluluk oranının en fazla olduğu yıl 2010’dur.
D) Türkiye’de yıllık yağış miktarı değişkendir.
E) Barajların doluluk oranı yıllara göre değişkenlik göstermektedir.

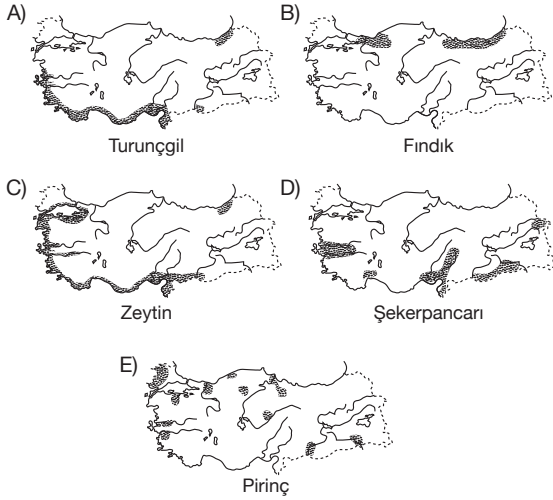
3. İstanbul ve Rize aynı enlemde yer alan kentlerdir. Bu iki kent güneş ışınlarını gün ve yıl içinde yaklaşık aynı açıyla almalarına karşın güneşlenme oranları birbirinden farklılık gösterir. Çünkü, ...

Yukarıda verilen açıklama dikkate alındığında parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

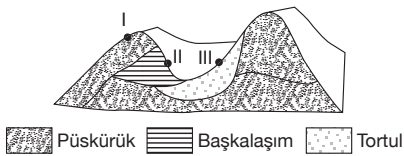
- A) gündüz uzunlukları farklıdır.
B) doğal bitki örtüleri farklıdır.
C) denize göre konumları farklıdır.
D) Ekvator’a uzaklıkları farklıdır.
E) bulutluluk oranları farklıdır.

4. Bir tarım ürününün yoğun olarak yetiştirildiği bölgeye o ürünün “tarım bölgesi” denir. Ürünün tarım bölgesini o ürünün istediği doğal koşullar belirler.

Buna göre, aşağıdaki haritaların hangisinde Türkiye’de yetiştirilmekte olan ürünlerin “tarım bölgesi” yanlış gösterilmiştir?

5.

Yukarıdaki şekilde dağlık bir yörenin blok diyagramı kay-
yaç yapısı ile birlikte verilmiştir.

Buna göre, numaralandırılmış yerlerdeki kayaç türleri
aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kumtaşı	Kalker	Bazalt
B)	Bazalt	Mermer	Kalker
C)	Kalker	Granit	Bazalt
D)	Bazalt	Granit	Şist
E)	Mermer	Andezit	Kayatuzu

6. Dünya üzerinde nüfusun dağılışını etkileyen çevresel fak-
törlerden birisi de iklimdir.

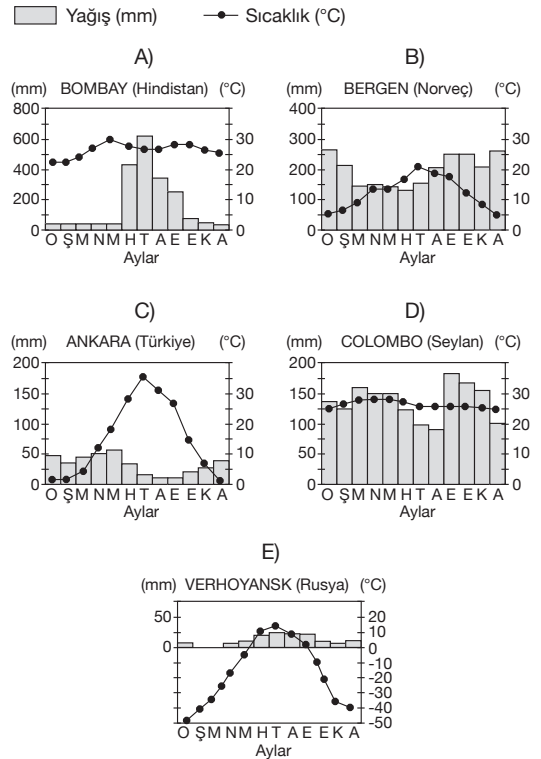
Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde nüfusun dağılı-
şı üzerinde iklimin etkili olduğu söylenemez?

- A) Kutuplar çevresinde yerleşmelerin az olması
B) Akarsu boylarında nüfusun yoğun olması
C) Dağların yüksek yerlerinde nüfusun seyrek olması
D) Dünya nüfusunun büyük bölümünün ılıman kuşakta bulunması
E) Dönenceler çevresinde nüfusun seyrek olması

7.

Bitki Örtüsü	Hayvanlar
Sürekli yeşil kalan, yayvan yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlar, otsu bitkiler ve uzun boylu otlar	Fil, şempanze, orangutan, yaras, kartal, yılan, kurbağa, domuz, diğer kuş türleri, kelebek türleri

Yukarıda bitki örtüsü ve hayvan türleri verilen biyo-
mun sıcaklık ve yağış grafiği aşağıdakilerden hangi-
sidir?

8. "Akıntılar, denizlerdeki su moleküllerinin yer değiştirmesi sonucunda oluşurlar."

- I. Sürekli rüzgârlar
II. Tuzluluk farkı
III. Seviye farkı
IV. Gelgit
V. Derinlik farkı

Ülkemizin coğrafi konumu düşünüldüğünde yukarıdakilerden hangi ikisinin boğazlardaki akıntıların oluşumunda daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) III ve IV
D) II ve IV   E) II ve V

9. Geniş bir yüzölçüme sahip olan Hindistan üç farklı bölgeye ayrılır. Kuzey Hindistan, Himalaya Dağları'nın etkisi altındadır. Orta Hindistan Ganj Nehri'nin suladığı düzlüklerden ve ovalardan oluşur. Bu bölge haziran – eylül ayları arasında muson yağmurları alır. Bu yağmurlar zaman zaman büyük sel felaketlerine yol açsa da, Hindistan tarımı açısından hayati bir değer taşır. Daha dağlık olan Güney Hindistan bu yağmurlardan daha az etkilenir. Bu bölgedeki ormanlar büyük ölçüde insanlar tarafından tahrip edildiği için, iklim çok daha kuraktır. Ülke için önemli geçim kaynağı olan tarım, düzensiz iklim koşullarından olumsuz etkilenmektedir.

Paragrafta Hindistan ile ilgili verilen bilgiler dikkate alınarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Ülkenin kuzeyinde ve güneyinde dağların olduğu
B) Muson yağmurları yaşandığı
C) Sel felaketlerinin yaşandığı
D) Tarımın ülkenin en önemli geçim kaynağı olduğu
E) Nüfus miktarının fazla olduğu

10. Var oluşundan beri insanlar günümüze kadar, uzun bir süre doğal bir parça olarak doğadaki yerini almış ve doğal sistemlere müdahale edememişlerdir. Ancak zamanla yeryüzünü tanıdıkça doğaya müdahale etmeye başlamış ve doğaya hükmetme düşüncesi gelişmiştir. İnsanın doğaya hükmetmesi ve müdahalesi Sanayi Devrimi ile üst düzeye çıkmıştır.

Aşağıda verilen örneklerden hangisi doğal ve beşeri sistemler arasındaki etkileşime örnek gösterilemez?

- A) Doğanın zorlamasıyla oluşan mühendislik, Hollanda kıyıları
B) Çölde oluşan yaşam alanı, Kalifornia'daki Central Valley
C) İki kıtanın incisi, İstanbul Boğazı
D) Mühendislik harikası, Panama Kanalı
E) Dünya'nın en büyük su nakil projesi, Libya Yapay Nehir projesi

11. Aslı, öğretmenin verdiği performans ödevi için bazı ülkeler ve bu ülkelerde gelişmiş sektörler ile ilgili tablo hazırlamıştır.

Ülke	Gelişmiş Sektörler
Almanya	otomotiv, demir – çelik
Hollanda	tarım, hayvancılık
İsviçre	bankacılık, finans
İngiltere	makine, demir – çelik
Hindistan	tarım

Aslı'nın hazırladığı tabloya bakarak ülkelerle ilgili yapılacak yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Almanya ile İngiltere'nin aynı paydada yer alan bir gelişmiş sektörleri vardır.
B) İsviçre'de üçüncül faaliyetler gelişmiştir.
C) Hollanda birincil faaliyeti fazla olduğu için en az gelişmiş ülkedir.
D) Hindistan'da çalışmakta olan nüfusun çoğunluğu birincil faaliyette yer alır.
E) İsviçre'de gelişen ekonomik faaliyet genellikle bankacılık ve finansdır.

12. Kaynağı Çin'de bulunan Brahmaputra Nehri'nin geçtiği Hindistan'da aniden kuruması iki ülke arasındaki ilişkileri gerdi. Üç bin kilometre uzunluğundaki nehir Bengal Körfezi'ne dökülmeden önce tarıma can verdiği Assam eyaletinde nehrin % 40'nin kuruması nedeni ile Assam eyalet yetkilisi Taks Dabi açıklama yaptı "Bir sabah kalktık Brahmaputra nehir yatağında çok uzun su ve kum birikintileri vardı. Çiftçiler endişeli Çin, ya nehrin akışını değiştirdi ya da yapay engellerle suyu kesti" dedi.

Basın, 2012

Yukarıda verilen basın açıklamasına göre, gelecek yıllar içinde Hindistan'da, kuruyan Brahmaputra Nehrinin doğal çevreye yapacağı zararlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Nehir çevresindeki tuzlama sonucunda tarım alanları kullanılamaz hale gelecektir.
B) Mevsimsel sıcaklık değerlerinde değişimler yaşanacaktır.
C) Hindistan'dan geçen Brahmaputra Nehri'nin kaynağı Çin'de olduğu için iki ülke arasında diplomatik sorunlar yaşanacaktır.
D) Yıllar içinde tarımsal üretimde azalma yaşanacaktır.
E) Brahmaputra Nehri'nin beslediği göllerdeki su seviyelerinde azalma yaşanacaktır.

13. • Geçmişte kervan yollarının kavşağı üzerinde kurulan, günümüzde de değişen, gelişen şartlara uyum sağlamış ve gelişimini bu alanda devam ettirerek ticaret şehri olma özelliğini korumuştur.
- Özellikle eğitim hizmetleri beşeri hayatın esası durumundadır. Şehirde yüksek düzeyde eğitim faaliyetleri yürütülmekte ve değişik ülkelerden gelen öğrenciler burada öğrenim görmektedirler.
- 987 yılında ülkenin başkenti olmuş ve bu tarihten itibaren idari merkez olarak kalmıştır. Ayrıca dünyanın moda merkezi konumundadır.
- Yeraltı kaynakları ve sanayi hammaddesi yetersiz olmasına rağmen, demir yolu şebekesinin ülke dışına güçlü bir deniz filosu ile bağlanmış olması gerek hammadde sağlaması gerekse dünya pazarlarına erişilmesi açısından büyük kolaylık sağlamıştır.

Aşağıdaki şehirlerden hangisi yukarıda özellikleri verilen şehirler arasında yer almaz?

- A) Tokyo   B) Oxford   C) Paris
D) Milano   E) Şam

14. Ülke	Tarım ürünleri
Çin	Pirinç, çay
Nijerya	Muz, pamuk, kauçuk

Yukarıda iki ülke ve bu iki ülkede yetiştirilen tarım ürünleri verilmiştir.

Sadece bu bilgilerden yararlanılarak verilen iki ülke ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İki ülkenin iklim farklılığı belirgin bir şekilde görülmektedir.
- B) Çin'deki nüfus fazla olduğundan pirinç üretimi yetmemektedir.
- C) Nijerya'da kuru tarım metodu uygulandığından birim alandan alınan verim düşüktür.
- D) Nijerya ve Çin'de farklı tarım metotları uygulanmaktadır.
- E) Nijerya'da sanayi gelişmediği için daha fazla ürün yetiştirilmektedir.

15. İklim, bazı sanayi kollarının yer seçiminde dolaylı etkiye sahiptir. Ham madde olarak tarımsal ürünlerin kullanıldığı tesisler, iklim koşullarının bu maddeleri etkilemesi nedeniyle dolaylı yoldan etkilenir. Bazı tesisler üzerinde ise doğrudan etkiye sahiptir. Uçak sanayi üzerinde etkisi doğrudandır. Örneğin, ABD'de uçak motoru, pervane gibi parçaları imal eden tesisler ülkenin kuzeydoğusunda faaliyette bulunurken gövde imal eden fabrikalar ve birleştirme tesisleri ılıman iklim koşullarının etkili olduğu güneybatıda yer almıştır. Bunun nedeni tecrübe uçuşları yapabilmek ve malzemelerin açık havada ucuz depolanabilmesidir. Milyonlarca metrekaşe yer kaplayan tesislerin ısıtılmasında da maliyet en aza indirilmektedir. Gemi tezgahları da iklimden doğrudan etkilenir. Şiddetli soğuklarda gemi inşa faaliyetlerinin durması, yazın sıcakta demir-çelik aksamının ısınması çalışma koşullarını güçleştirir. İklim koşulları çalışanlar üzerinde de etkilidir. Şiddetli sıcaklar, verimi düşürürken şiddetli soğuklar ısıtma sorunu nedeniyle maliyeti artırır.

Paragraftaki açıklamaya göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olumsuz iklim koşulları üretim maliyetini artırır.
- B) Belli sanayi dalları çok geniş alanlarda üretim yapar.
- C) Büyük hacim gerektiren mamüllerde kapalı alan üretimi zorluklar çıkarır.
- D) Ham maddesi tarıma dayalı sanayi dalları iklimden önemli oranda etkilenirler.
- E) Sanayi üretimi entegre tesislerde ve tek çatı altında toplanmalıdır.

16. Geçmişten günümüze ekonomik faaliyetlerin gelişimini inceleyecek olursak büyük farklılıklar olduğunu görürüz. İnsanlar mağara ve ağaç kovuklarından çıkarak akarsu boylarında yerleşmiş, yeni yerleşim alanlarında tarım yapmışlardır. Zamanla ürettiklerinin fazlasını pazarlayarak ticaret sektörünün ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bazı tarım ürünlerinin çabuk bozulması yakındaki pazarlara gitmeyi gerekli hale getirmiş. Ancak zaman içinde teknolojinin gelişmesi ile soğutuculu sisteme sahip ulaşım araçlarının yakın pazar ihtiyacını en aza indirmiştir.

Yukarıdaki parçaya göre, aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi en doğru olur?

- A) Tarımsal faaliyetler zamanla önemini yitirmiştir.
- B) Tarımın yerine daha çok hayvancılık yapılmaktadır.
- C) Eski insanlar geçimlerini sadece tarımdan sağlamaktadır.
- D) Teknolojik gelişmeler ekonomik faaliyetleri etkilemiştir.
- E) Tarım ilaçlarının toprağa verdiği zararlar artmaktadır.